

Retouradres: Strawinskylaan 1779, 1077 XX Amsterdam

Aan de informateur mevrouw M.I. Hamer
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 20 mei 2021

Behandeld door Emiel Reiding, directeur Metropoolregio Amsterdam,
e.reiding@metropoolregioamsterdam.nl

Onderwerp Aanbod Metropoolregio Amsterdam: werken aan de uitdagingen van Nederland!

Geachte mevrouw Hamer,

De Metropoolregio Amsterdam is met een bijdrage van meer dan 20% aan het bbp een sterke drager van onze nationale economie. Daarmee is onze regio tegelijk onmisbaar én vol kansen voor het herstel uit de coronacrisis. We pakken onze grote verantwoordelijkheid actief op en bieden het nieuwe kabinet een breed pakket van mogelijkheden die voor het herstel van Nederland kunnen worden ingezet. De Metropoolregio Amsterdam gaat met het kabinet graag een bondgenootschap aan. In de kern: voor meer woningen, meer banen en meer innovatie. Om onze inwoners en bedrijven weer nieuw perspectief te kunnen bieden. De MRA heeft met het realiseren van 250.000 nieuwe bereikbare woningen en 200.000 nieuwe arbeidsplaatsen een stevige ambitie voor 2040. Om dit te realiseren moeten we nu starten, zodat we een forse bijdrage kunnen geven aan een duurzaam en snel herstel van Nederland uit de coronacrisis. Deze crisis heeft onze regio hard geraakt, maar onze veerkracht maakt ook een snel herstel mogelijk, en daarvoor staan we klaar.

Ons aanbod

- We nodigen het nieuwe kabinet uit om met ons een concreet programma te maken over de bouw van voldoende betaalbare woningen. We bouwen aan een polycentrische metropool, met bereikbare, leefbare en sociale verstedelijking door de hele regio.
- Dit kunnen we bieden als het Rijk de noodzakelijke investeringen kan doen, waarbij bereikbaarheid de grootste opgave is. Zo zijn uitbreidingen aan het grootstedelijke metronetwerk in en rond Amsterdam en aan de Oostkant van de MRA (IJmeerlijn) van groot regionaal en nationaal belang. Het besluit over het Groeifonds van het demissionaire kabinet, met de eigen bijdrage van de regio aan de Noord-Zuidlijn en het sluiten van de kleine ringlijn, vormen een goede basis voor verdere afspraken. Naast deze grote ingrepen zijn er door de hele regio infrastructurele investeringen

nodig om het grote aantal woningen te kunnen realiseren. Verspreid over de hele MRA bouwen we er namelijk een hele stad bij.

- Voor de verduurzaming van de groei in de nationale logistieke en industriële functies van de Metropoolregio Amsterdam willen we gezamenlijk stappen zetten in de ontwikkeling van waterstof en synthetische brandstoffen. Ook voor een duurzame toekomst, in zowel geluid als milieu, van de luchthaven Schiphol (inclusief een spoedig besluit over Lelystad-Airport).
- We hebben passend laagdrempelig en maatwerk (beroeps-)onderwijs nodig om het arbeidspotentieel voor de transities in de zorg, duurzaamheid en (digitale) techniek te kunnen vergroten. We werken graag samen met het nieuwe kabinet, onderwijsinstellingen en werkgevers aan directe oplossingen in de Metropoolregio Amsterdam zodat mensen in alle geledingen de best mogelijk opleiding krijgen, en wij ze in staat stellen om een positieve bijdrage te leveren aan de opgaven van Nederland. Dit resulteert uiteindelijk in 200.000 nieuwe arbeidsplaatsen.

Wij spreken graag met u door hoe wij deze gezamenlijke inzet binnen het geheel van de nationale herstelaanpak vorm gaan geven.

Naar een bondgenootschap

De Metropoolregio Amsterdam wil samen met het Rijk investeren in meer banen en meer woningen. En daarmee in mensen en in een evenwichtige regio. Wonen en werk gaan namelijk hand in hand, maar wel onder de voorwaarde dat ook wordt geïnvesteerd in mobiliteit, duurzaamheid, het landschap en maatschappelijke voorzieningen. We bouwen immers steden en een samenleving waar onze inwoners fijn kunnen wonen, werken en verblijven. Het is niet alleen een kwantitatieve opgave, maar juist ook een kwalitatieve.

We willen als bondgenoten werken aan een toekomst voor al onze inwoners. Met 32 gemeenten, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de Vervoerregio Amsterdam is de Metropoolregio Amsterdam een bondgenoot van formaat.

Wij nodigen u graag uit om hierover binnenkort het gesprek aan te gaan.

Laten we het beste in elkaar naar boven halen!

Hoogachtend,

Femke Halsema, voorzitter MRA

Franc Weerwind, 2^e vice-voorzitter MRA

Leen Verbeek, CdK Flevoland

Arthur van Dijk, CdK Noord-Holland

Toelichting bij het aanbod van de Metropoolregio Amsterdam

Grote klasse op kleine schaal

De Metropoolregio Amsterdam is een metropool van grote klasse op relatief kleine schaal. Een regio van enorm nationaal belang, met de grootste economie van ons land en een uitstekend leef- en ondernemersklimaat. Die positie is niet vanzelfsprekend en vergt continue aandacht en inspanning.

Nederland staat aan het begin van één van de grootste uitdagingen uit onze recente geschiedenis: de herstelfase na de coronacrisis waarin we onze inwoners nieuw perspectief willen geven. Voor de Metropoolregio Amsterdam is deze opgave het zwaarst, omdat onze regio bovengemiddeld getroffen is. En dat in combinatie met de opgaven die er voor de crisis ook al lagen, zoals de aanpak van de stikstof- en klimaatcrisis, de woningnood en sociaal-economische opgaven op het gebied van de arbeidsmarkt en kansengelijkheid.

De Metropoolregio Amsterdam wil met het nieuwe kabinet de handen ineenslaan om gezamenlijk te werken aan duurzaam economisch en maatschappelijk herstel, het aanpakken van de woningnood en de bereikbaarheid van Nederland. En daarmee te werken aan een sterke regio waar voor iedereen een plek is. Waar een toekomst is voor al onze inwoners waar zij goed kunnen wonen, werken, reizen, recreëren en uitstekend onderwijs kunnen volgen. Een samenleving naar de menselijke maat.

Daarbij gaat het niet alleen om het belang van onze regio. Dat belang reikt immers verder: investeren in de MRA geeft nationaal groei ruimte voor wonen, bereikbaarheid, duurzaamheid en economische ontwikkelingen.

Hierbij bieden we de MRA als dé plek waar we samen kunnen werken aan oplossingen. Concreet gaat het om de volgende nauw met elkaar samenhangende gezamenlijke opgaven:

1. Samen gaan we heel veel woningen bouwen

Nederland kent een gigantisch woningtekort, dat bij ongewijzigd beleid alleen maar groter wordt. De vraag naar nieuwe woningen loopt op tot 1 miljoen rond 2030. Een groot deel van die woningbouwopgave – minimaal 175.000 woningen, tot zelfs 250.000- landt in de MRA.

Een versnelling van woningbouw is nodig én mogelijk. Naast binnenstedelijk bouwen kan grootschalig en duurzaam worden gebouwd in Haarlemmermeer, Zaanstad, Almere, Amsterdam en op andere (stations)locaties in de hele MRA. Aantrekkelijke woongebieden met gemengde functies in bereikbare steden.

Maar voor deze hoge bouwproductie is meer inzet op betaalbaarheid en bereikbaarheid nodig. We hebben met het Rijk al afspraken gemaakt in onze Woondeal en er is de

Woningbouwimpuls die ons helpt bij de woningbouw. Maar voortvarende uitvoering van die afspraken is essentieel, inclusief het intensiveren van de Woningbouwimpuls. De belangrijkste andere noodzakelijke voorwaarde voor de ontwikkeling van deze locaties is een goede OV-ontsluiting, woningen moeten bereikbaar zijn. Zonder (nieuwe) hoogwaardige verbindingen (naast eerder genoemde metroverbindingen bijvoorbeeld ook rond Haarlem en Zaanstad) en ingrepen rond stations kunnen we geen grote aantallen huizen bouwen. Daarbij moeten we samen met het Rijk kijken naar de randvoorwaarden op geluid en milieu bij het bouwen van deze aantallen woningen. We willen bereikbare huizen in en rondom bereikbare en prettig leefbare dorpen en steden.

2. Samen gaan wij werken aan een nieuwe economie

In de MRA wonen 2,5 miljoen mensen en zijn 300.000 bedrijven actief, goed voor 1,5 miljoen banen. De (internationale) aantrekkingskracht, met de duurzame innovatiekracht, sociaal evenwicht en culturele vernieuwing, van onze regio is onverminderd groot. Dat is een geweldige uitgangspositie om de kans te grijpen onze economie meer duurzaam, circulair en toekomstbestendig te maken. Echter, de diepe sporen die de coronacrisis achterlaat vragen een enorme inzet om het herstelpad weer te kunnen inzetten, met investeringen in vergroening van onze economie.

Onze toekomstige kracht zal liggen in de kwaliteit en wendbaarheid van onze beroepsbevolking van hoog tot laag, het potentieel van onze jongeren, goede kennisinstellingen, het innovatieve ondernemersklimaat en de dagelijkse omgeving om te wonen, te werken en te recreëren. Een sterke mix die in combinatie met een uitstekende (inter)nationale bereikbaarheid voor personen en goederen ervoor zorgt dat Nederland hoog in de mondiale ranglijsten staat van meest competitieve landen. Een plek die we graag willen behouden en versterken. Voor de transitieopgaven op het gebied van energie en circulaire economie en voor sectoren als de bouw, de zorg en het onderwijs is een sterke rijksimpuls nodig voor passend (laagdrempelig) en maatwerk (beroeps-)onderwijs. We kijken graag samen naar oplossingen in de MRA, waarbij we 200.000 nieuwe arbeidsplaatsen realiseren.

3. Samen moeten wij Nederland bereikbaar houden

De MRA heeft met de haven, Schiphol, het hoogste aantal woon-werkreizen en het drukste spoor van Nederland een nationale spilfunctie in bereikbaarheid en logistiek. Ter bevordering van de internationale connectiviteit is, in lijn met het Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS)-standpunt, een spoedig besluit over Lelystad-Airport gewenst en ruimte op het spoor en stations voor internationale treinen.

Op het spoor is nu onvoldoende ruimte om (snelle) duurzame treinverbindingen nationaal en internationaal in alle windrichtingen te verbeteren: naar het Noorden (Den Helder, Leeuwarden, Groningen), Oosten (Amersfoort, Zwolle, Duitsland) en Zuiden (Brussel, Parijs, Verenigd Koninkrijk). Treinen uit de rest van Nederland stuiten zodra ze de MRA binnenrijden op overvolle sporen, het leidt tot drukte en vertraging.

Voor ontwikkeling van het spoornetwerk moeten oplossingen komen. Binnen de MRA moeten meerdere knelpunten worden opgepakt, waarvan de belangrijkste oplossing is

om een groot deel van de regionale verplaatsingen af te wikkelen door uitbreiding van het metronetwerk (Schiphol-Hoofddorp & sluiten van de ring) en het aansluiten van Almere op het Amsterdamse metronetwerk. Deze ov-schaalsprong creëert brede maatschappelijke opbrengsten: ruimte op het spoor, bereikbaarheid van de benodigde woningbouw en werkgelegenheid, versterking van het Nederlandse vestigingsklimaat en draagt bij aan minder emissies. Met het Toekomstbeeld OV zijn de plannen er, nu komt het aan op de uitvoering.

We zijn het Rijk zeer erkentelijk voor de reservering van de metro-aansluiting van Schiphol-Hoofddorp vanuit het Groeifonds. Hiermee maakt het Rijk noodzakelijke ruimte op het spoor voor duurzame afwikkeling van nationale en internationale reizigersvolumes. Voor het oplossen van de andere knelpunten blijven we kijken naar het Groeifonds, maar ook naar het Mobiliteitsfonds, de Woningbouwimpuls en de Brede Doeluitkering voor de totale mobiliteitsopgaven. Structureel moet er nationaal jaarlijks drie miljard euro meer naar de mobiliteitsopgave om Nederland niet te laten vastlopen.

4. Samen werken we aan de energietransitie

Ook in de MRA nemen we maatregelen om de energiebehoefte en uitstoot van bedrijven, woningen, logistiek en mobiliteit waar mogelijk te verminderen en de opwekking en productie te vergroenen. In een aantal gevallen willen en moeten we samen met Rijk optrekken in regie, keuzes en investeringen voor de transities.

- De MRA wil een belangrijk onderdeel zijn van de waterstof-backbone van Nederland, in aanlanding, in productie, in infrastructuur, in transport en in import. De grote gezamenlijke uitdaging is de transformatie van het Noordzeekanaalgebied naar een groene energiehaven.
- Luchthaven Schiphol heeft de ambitie om de meest duurzame luchthaven van de wereld te worden. Dit vraagt om investeringen en afspraken over noodzakelijke innovaties.
- De uitstekende digitale connectiviteit van de MRA heeft een magneetwerking op nieuwe datacenters. Een groot aandachtspunt is de bijbehorende energiebehoefte. Het aanpakken van het spanningsveld tussen economisch belang, schaarse ruimte en netcapaciteit vraagt om een gezamenlijke aanpak van MRA met het Rijk en netbeheerders, waarin het werken aan een duurzame digitale infrastructuur centraal moet staan.
- De warmtetransitie is op de schaal van de MRA een enorme opgave. Hier zijn gezamenlijke afspraken over opwekking, infrastructuur en marktwerking onderdeel van de oplossing.

